

INFORMACJA o warunkach udziału w głosowaniu w referendum wojewódzkim, zarządzonym na dzień 15 stycznia 2017 r.

Prawo udziału w głosowaniu w referendum, ma obywatel polski, który:

- najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat,
- nie został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu.

Wyborca zameldowany na pobyt stały na obszarze gminy, który nie złożył wniosku o wpisanie do stałego rejestru wyborców w innym miejscu oraz wyborca wpisany do rejestru wyborców na własny wniosek, zostanie wpisany z urzędu do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum sporządzanego dla obwodu głosowania właściwego dla jego miejsca zamieszkania.

Głosowanie w innym obwodzie niż właściwy dla miejsca stałego zamieszkania

Osoba uprawniona może głosować w innym wybranym przez siebie lokalu obwodowej komisji do spraw referendum na obszarze tej samej lub innej gminy, jeżeli złoży pisemny wniosek o dopisanie do spisu osób uprawnionych. **Wniosek mogą złożyć osoby posiadające aktualne zameldowanie na pobyt stały lub wpisane na własny wniosek do stałego rejestru wyborców na terenie województwa podlaskiego.** Wniosek składa się w urzędzie gminy, w której znajduje się wybrany lokal, **najpóźniej w 5. dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 10 stycznia 2017 r.**

Wyborca niepełnosprawny, uprawniony do udziału w referendum może głosować osobiście w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum w obwodzie głosowania właściwym dla jego stałego miejsca zamieszkania, a także w wybranym przez siebie lokalu obwodowej komisji, w tym także dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wniosek o dopisanie do spisu w wybranym obwodzie głosowania musi zostać sporządzony na piśmie oraz podpisany przez wyborcę i osobiście przekazany w oryginale lub w inny sposób doręczony do urzędu (np. za pośrednictwem innej osoby, poczty, kuriera lub złożony w biurze podawczym urzędu). Wniosek o dopisanie do spisu może zostać również przesłany w formie elektronicznej – o ile podpisany jest podpisem użytkownika posiadającego profil zaufany platformy ePUAP lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Niedopuszczalne jest natomiast doręczenie tych dokumentów w formie kserokopii lub skanu za pośrednictwem odpowiednio lub faksu lub poczty elektronicznej niepodpisanej we wskazany wyżej sposób.

Prawo do głosowania przez pełnomocnika

Prawo do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika mają wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 75 lat, a także wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), w tym również wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440);
- 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1;
- 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt. 1;
- 4) orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidów;

5) orzeczenie o zaliczeniu do II grupy inwalidów;
a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Pełnomocnikiem może być osoba wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie, co udzielający pełnomocnictwa do głosowania.

Pełnomocnikiem **nie może być** osoba wchodząca w skład komisji obwodowej właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania, a także mężowie zaufania.

Pełnomocnictwo można przyjąć tylko od jednej osoby lub od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny (ojciec, matka, dziadek, babka, itd.), zstępny (syn, córka, wnuk, wnuczka, itd.), małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

Pełnomocnictwa udziela się przed wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) lub przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa wyborca **składa wniosek** do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, w której jest wpisany do rejestru wyborców. Wniosek należy **złożyć do 9 stycznia 2017r.**

Do wniosku należy dołączyć:

- pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa
- kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności, **jeżeli wyborca udzielający pełnomocnictwa w dniu głosowania nie będzie miał ukończonych 75 lat;**

Akt pełnomocnictwa jest sporządzany w miejscu zamieszkania wyborcy lub w innym miejscu na obszarze gminy, jeżeli wyborca zwróci się o to we wniosku o jego sporządzenie.

Wyborca ma prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez złożenie najpóźniej na 2 dni przed dniem głosowania stosownego oświadczenia wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) gminy, w której sporządzono akt pełnomocnictwa, lub przez doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania.

Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa może głosować osobiście w lokalu wyborczym, jeżeli wcześniej nie oddał głosu pełnomocnik. Głosowanie osobiste przez wyborcę powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.

Głosowania przez pełnomocnika nie przeprowadza się w: obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych oraz domach studenckich.

Prawo do głosowania korespondencyjnego

Wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności mogą głosować w lokalu wyborczym lub korespondencyjnie. Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez wyborcę w urzędzie gminy/miasta, gdzie jest wpisany do rejestru wyborców **najpóźniej do dnia 27 grudnia 2016 r.**

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Zgłoszenie powinno zawierać nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL wyborcy niepełnosprawnego, oświadczenie o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców w gminie, oznaczenie referendum którego dotyczy zgłoszenie, **a także wskazanie adresu stałego zamieszkania, na który ma być wysłany pakiet referendalny.** Do zgłoszenia dołącza się kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności. W zgłoszeniu wyborca niepełnosprawny może zażądać przesłania mu wraz z pakietem referendalnym nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

Wyborcę niepełnosprawnego, który zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, umieszcza się w spisie osób uprawnionych w obwodzie głosowania właściwym dla obwodowej komisji do spraw referendum, wyznaczonej dla celów głosowania korespondencyjnego na terenie gminy.

Prawo do uzyskiwania informacji o referendum

Wyborca niepełnosprawny ma prawo do uzyskiwania informacji o: właściwym dla siebie obwodzie głosowania, lokalach obwodowych komisji do spraw referendum znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy, w tym o lokalach przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, warunkach dopisania wyborcy do spisu osób uprawnionych do udziału w głosowaniu w wybranym obwodzie głosowania, terminie oraz godzinach głosowania, a także o warunkach oraz formach głosowania.

Informacje, o których mowa wyżej, są podawane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. Informacje te są także przekazywane wyborcy niepełnosprawnemu, na jego wniosek, telefonicznie lub w drukowanych materiałach informacyjnych, w tym w formie elektronicznej.

Wpis do stałego rejestru wyborców

Stały rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo wyborcze. Osoby uprawnione będące obywatelami polskimi, zameldowane na obszarze gminy na pobyt stały są wpisywane do rejestru wyborców z urzędu. Osoby stale zamieszkujące na terenie gminy bez zameldowania na pobyt stały mogą złożyć wniosek o wpisanie do rejestru wyborców. Zgodnie z art. 5 pkt. 9 Kodeksu wyborczego przez pojęcie stałe zamieszkanie należy rozumieć zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego pobytu.

Do wniosku o wpisanie do rejestru wyborców należy dołączyć:

- pisemną deklarację
- kserokopię dowodu osobistego.

Przepisy prawa wyborczego nie określają ostatecznego terminu, w którym wniosek powinien zostać złożony (np.: przed referendum lub przed wyborami), gdyż rejestr wyborców jest stały, a nie prowadzony w związku z konkretnymi wyborami lub referendum. Z uwagi na to, nie ma znaczenia, kiedy wniosek zostanie złożony. **Jednakże jeżeli wniosek o wpisanie do rejestru wyborców zostanie złożony np. w ostatnim dniu roboczym przed referendum, decyzja w sprawie może nie być wydana w tym samym dniu.**